

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

აჩარია ურემი

აჩარია ურემი, აჩერია ურემი, ქართული ხალხური ტრანსპორტის ერთ-ერთი სახეობა. იყენებდნენ ყოველგვარი ტვირთის საზიდად. გავრცელებული იყო დას. საქართვ. მთაგორიან ადგილებში - ზემო და შუა იმერეთში, რაჭა-ლეჩხუმში, სამეგრელოს ზოგ კუთხეში. ზემო იმერეთის ძნელად სავალ ადგილებში დღემდე არ დაუკარგავს მნიშვნელობა. ა. უ. საქართველოში ზოგადად ცნობილია იმერული ურმის სახელით. იგი ქართ. ორთვლიან ურემზე პატარა და ბევრად უფრო დაბალია, კონსტრუქციულადაც მისგან რამდენადმე განსხვავებული. ა. უ-ში შერწყმულია გორვის (თვლები) და თრევის (ფრჩხილა) პრინციპი. დაღმართში ფრჩხილები ავტომატურად ამუხრუქებს მას - რაც უფრო მძიმეა ტვირთი, მით უფრო მეტად აწვება ძარა ფრჩხილებს და აძნელებს სვლას. ვაკეზე და აღმართში ფრჩხილები ნაკლებად ეხება, ზოგჯერ კი სულ სცილდება მიწას. მნიშვნელობა აქვს ძარაზე ტვირთის სწორ განაწილებას. კონსტრუქციულად ა. უ. წააგავს ქართ. წენა - წინამავალ სახვნელებს (ქსნური მთის გუთანი ანუ აჩარია, რაჭული სახვნელი). ფრჩხილებიანი საზიდოის კონსტრ. ანალოგები გვხვდება ევრ. ზოგიერთ მთაგორიან კუთხეში (პირენე, ალპები).

ლიტ.: გ ე გ ე შ ი ძ ე მ., ქართული ხალხური ტრანსპორტი, [ტ.] 1, თბ., 1956.

ძ. გეგეშიძე